

OPOWIADANIE

Wyznaczniki dobrego opowiadania

1. Fabuła opowiadania powinna być jednowątkowa (skupiona wokół jednej postaci bądź kilku, wyodrębnionych ze względu na rodzaj wiążących ich relacji), prosta i epizodyczna (obejmująca jedno zdarzenie lub sytuację).
2. Wydarzenia powinny być uporządkowane chronologicznie, tworząc ciąg przyczynowo-skutkowy.
3. Narracja powinna być prowadzona w formie bezosobowej lub w pierwszej osobie liczby pojedynczej.
4. Opowiadanie powinno być napisane w czasie przeszłym, co podkreśla dystans czasowy między czasem opisywanym a czasem narracji.
5. Opowiadanie powinno eksponować okoliczności, towarzyszące narracji, a więc stosunek narratora do zdarzeń i bohaterów.
6. Fabuła opowiadania powinna być wzbogacona o fragmenty opisowe (opis miejsc, bohaterów, zjawisk), refleksyjne (przemyślenia narratora) oraz dygresje.
7. Język opowiadania powinien być barwny, dynamiczny, plastyczny, wykorzystujący różne środki stylistyczne oraz zindywidualizowany (kreując postacie, należące do różnych środowisk można wykorzystać elementy gwary, żargonu).
8. Opowiadanie powinno zaintrygować i zaskakować odbiorcę, kończąc się zaskakującą dla niego puentą.

JAK NAPISAĆ DOBRE OPOWIADANIE?

Sporządź szkic opowiadania, precyzując:

a) czas i miejsce akcji – jeśli zamierzasz umieścić akcję opowiadania w jakimś egzotycznym miejscu czy też w odległych czasach, warto wzbogacić o nie swoją wiedzę, aby uwiarygodnić opis miejsc, krajobrazu, przedmiotów i język postaci, które zamierzasz wprowadzić do fabuły.

b) bohaterów opowiadania – im mniej postaci, tym lepiej. Zastanów się, kim będą twoi bohaterowie, opisz ich wygląd, cechy charakteru, poglądy, sposób zachowania, jakie relacje będą ich łączyły. Pamiętaj, aby kreacja postaci była wyrazista i ograniczona do podstawowych informacji o nich.

c) narratora – musisz zdecydować, czy narrator opowiadania będzie pierwszoosobowy czy też bezosobowy. Decydując się na narratora pierwszoosobowego, opisujesz akcję z własnej perspektywy, ograniczając swą wiedzę o myślach i odczuciach innych bohaterów. W tym przypadku, wprowadzając dialogi, możesz posłużyć się wyłącznie mową zależną i niezależną. Opisuując uczucia i emocje bohaterów, kierujesz się wyłącznie tym, co sam mógłbyś w danym przypadku zaobserwować. Narracja w 3 osobie umożliwia wprowadzenie w tok narracji mowy pozornie zależnej, a także uwzględnienie wewnętrznych doznań i uczuć bohaterów.

4. Przygotuj plan wydarzeń, które będą wyznaczały akcję opowiadania, pamiętając, aby przebiegały chronologicznie i zachowały zasadę ciągu przyczynowo-skutkowego. Pokieruj akcją tak, aby była dynamiczna i zaskakująca.

5. Przygotuj plan wydarzeń, które będą wyznaczały akcję opowiadania, pamiętając, aby przebiegały chronologicznie i zachowały zasadę ciągu przyczynowo-skutkowego. Pokieruj akcją tak, aby była dynamiczna i zaskakująca.

6. Na podstawie planu, posługując się szkicem, napisz wstępną wersję opowiadania. Następnie zredaguj ją, uzupełniając opisy i dialogi. Sprawdź stylistykę opowiadania, interpunkcję, popraw błędy ortograficzne.

7. Na podstawie planu, posługując się szkicem, napisz wstępną wersję opowiadania. Następnie zredaguj ją, uzupełniając opisy i dialogi. Sprawdź stylistykę opowiadania, interpunkcję, popraw błędy ortograficzne.

8. Ważnym elementem opowiadania jest punkt kulminacyjny, po którym następuje nagły zwrot akcji i zakończenie.

Kompozycja opowiadania

W opowiadaniu można wyróżnić trzy części:

1. Wstęp

Wstęp to nic innego jak wprowadzenie do opowiadania, czyli przybliżenie okoliczności, w których rozpoczyna się nasza historia, przedstawienie tła (poprzez opis miejsca, krajobrazu) oraz bohaterów, uczestniczących w akcji opowiadania. Rozpoczęcie opowiadania jest najtrudniejszym etapem procesu twórczego – jeśli autorowi zależy na uwadze odbiorcy, wstęp musi w znacznym stopniu zainteresować czytelnika i zachęcić go do przeczytania dalszego ciągu opowiadania.

JAK ZACZAĆ OPOWIADANIE?

- Działo się to w
- Było to wówczas, gdy
- To co chcę wam opowiedzieć wydarzyło mi się, gdy (wówczas)
- Nie uwierzycie może, ale to nie był sen
- Gdy zaczynam o tym myśleć
- Nigdy nie zapomnę dnia, o którym

2. Rozwinięcie

Rozwinięcie opowiadania polega na przedstawieniu akcji właściwej, czyli ukazaniu kolejnych wydarzeń, składających się na wątek główny opowiadania, ewentualnie przybliżenie wątków pobocznych, wprowadzenie nowych postaci, ich działań, doznań, emocji, a także rozmów. Rozwinięcie można wzbogacić opisami (miejsc, przedmiotów, krajobrazu, postaci) oraz dialogami. Akcja powinna być dynamiczna, zaskakująca nagłymi zwrotami i stopniowo zmierzająca do punktu kulminacyjnego, po którym następuje rozwiązanie akcji.

3. Zakończenie

Zakończenie opowiadania ma charakter zamknięcia akcji utworu. Narrator może pokrótce przybliżyć dalsze dzieje bohaterów, może zaskoczyć czytelnika puentą lub przestawić własne refleksje na temat wydarzeń, o których opowiadał.

ZAPAMIĘTAJ!!!!

W opowiadaniu stosuj słownictwo dynamizujące, np.

wtem; raptem; nagle; zniemacka; ni stąd ni zowąd; jak grom z jasnego nieba; błyskawicznie; momentalnie; natychmiast; w jednej chwili; z nagłą; niespodziewanie; nieoczekiwanie; gwałtownie;